

שאלת רב ברירה – מאוחדים :

חברה א' המחזיקה 100% מהון המניות של חברה ב' מתלבטת בין שני מסלולי גיוס הון באמצעות השקעה של חיצוניים במניות חברה ב'. לגיוס כאמור הוצעו שתי חלופות :

- א. חברה ב' תנפיק מניות לחיצוניים ; או
- ב. חברת האם תמכור חלק מהחזקותיה בחברה ב'.

הנח/י כי :

- המניות סחירות והעסקאות לעיל תבצענה בשוק ההון (במחירים זהים למניה).
- שתי החלופות תובלנה לשיעורי החזקה זהים של חברת האם בחברה ב' והשליטה תישמר גם לאחר גיוס ההון.
- ההון של חברה ב' הינו חיובי.
- שיעור מס הינו 20%.

להלן מספר היגדים ביחס לחלופות שהוצעו והשפעתן על הדוחות הכספיים המאוחדים של חברה א' :

1. בהתעלם מהשפעת המס, סך השינוי בקרן הון עסקאות עם זכויות שאינן מקנות שליטה יהיה בהכרח זהה תחת שתי החלופות.
2. סך הגידול במזומן בדוחות המאוחדים של חברה א', יהיה זהה תחת כל אחת מהחלופות.
3. תחת שתי החלופות בהכרח לא תהיה השפעה על דוח רווח או הפסד.
4. ככל שישנן קרנות הון שנבעו מפעולותיה של חברה ב', השינוי בערך הקרנות יהיה בהכרח זהה תחת שתי החלופות.

נדרש – אילו מההיגדים לעיל הינו נכון?

- א. רק היגדים 1 ו-4 נכונים.
- ב. רק היגד 4 נכון.
- ג. רק היגד 1 נכון.
- ד. רק היגדים 2 ו-4 נכונים.
- ה. רק היגדים 2 ו-3 נכונים.
- ו. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

פתרון:

התשובה הנכונה היא א' – רק היגדים 1 ו-4 נכונים.

היגד 1 – נכון! תחת חלופה א' ייכנס פחות מזומן לקבוצה מאחר ומתבצעת מכירה ישירה, ובמקביל הזשמי"ש גדל בגובה חלקו בהון של חברה ב' שנותר ללא שינוי בגין חלופה זו. תחת חלופה ב' ייכנס יותר מזומן לקבוצה, כאשר הזשמי"ש במקביל יגדל בסכום גבוה יותר ביחס לחלופה א' וזאת מאחר והוא גדל גם כתוצאה מעלייה בשיעור ההחזקה וגם כתוצאה מכך שההון של חברה ב' גדל כתוצאה מהמזומן שייכנס במסגרת ההנפקה. הפער בין המזומן שנכנס תחת חלופה א' לעומת המזומן שנכנס לקבוצה תחת חלופה ב' זהה לפער בין הגידול בזשמי"ש תחת חלופה א' לגידול בזשמי"ש תחת חלופה ב' ולכן סך הקרן הון עסקאות עם הזשמי"ש תהיה זהה תחת שתי החלופות.

היגד 2 – לא נכון! נתון כי בשתי העסקאות הושג אותו שיעור החזקה. מכיוון שבחלופה א' מונפקות מניות חדשות, בעוד שבחלופה ב' רק נמכרות מניות קיימות, הרי שהחיצוניים רוכשים בהכרח תחת חלופה א' יותר מניות על מנת להשיג את אותו שיעור החזקה. נתון גם כי העסקאות התבצעו במחיר זהה למניה, מכאן שבהכרח תחת חלופה א' נכנס יותר מזומן בראי המאוחד.

היגד 3 – לא נכון! מכירת חלק מהחזקותיה של חברת האם לחיצוניים (חלופה ב'), היא אירוע מס וככל שישנו הפרש בין בסיס המס לתמורת המכירה, הרי ייתכן שיוכרו מסים בדוח על רווח או הפסד בגין רווחים שהכירה חברה א' בעבר מהחזקתה בחברה ב', קרי – יכולה להיות השפעה על דוח רווח או הפסד.

היגד 4 – נכון! תחת שתי החלופות ישנה ירידה בשיעורי ההחזקה ובאותו יחס. במצב זה יש לממש חלק יחסי מקרנות ה-OCI כנגד הגידול בזשמי"ש. כאמור, השינוי בשיעורי ההחזקה זהה ולכן גם מימוש הקרנות יהיה זהה.